

[Pla Kjærsgaard]

Jamen jeg glæder mig da så sandelig til en diskussion her i Folketinget, som kulturministeren kan være bekendt.

Og så skal jeg sige noget til kulturministeren, der sagde, at det var forvirrende, at forslaget hedder lov om ophævelse af lov om filmcensur. Det synes jeg ikke er særlig forvirrende. Jeg synes faktisk, det er noget at forholde sig til. Jeg kan ikke se forvirringen; det kan kulturministeren åbenbart, men det siger mere om kulturministeren, end det gør om mig og Fremskridtspartiet.

Jeg er spændt på det initiativ, kulturministeren kommer med, for det er jo stadig væk sådan, at børn kan se nogenlunde så megen sex og vold, de har lyst til, i fjernsynsudsendelser og på video. Jeg forventer mig desværre ikke så forfærdelig meget, jeg forventer måske snarere endnu mere forvirring på området.

Kulturministeren var oppe og fortælle, at Per Pallesen havde fået ret, og det var da godt nok. Men det er jo sådan, at man skal igennem et maskineri for at få ret i dette samfund, så længe der er så mange regulativer og regler, og det har da givetvis ødelagt noget for den produktion, som Per Pallesen har stået for; det har været totalt urimeligt. Som jeg sagde før, er det ikke lige netop derfor, Fremskridtspartiet havde taget spørgsmålet op, det var generelt; men det er et ganske godt billede på den forvirring, der hersker på området.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

25) Første behandling af lovforslag nr. L 267:

Forslag til lov om ændring af lov om statsautoriserede revisorer og lov om registrerede revisorer.

sorer. (Forbud mod revision af ejervirksomheders regnskaber).

Af Kirsten Jacobsen (FP) og Rahbæk Møller (SF) m.fl.

(Fremsat 14/4 93).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Industriministeren (Trøjborg):

Ifølge dette forslag må en virksomhed, hvis regnskaber skal revideres, ikke have ejerandele af den revisionsvirksomhed, som forestår revisionen. Den foreslåede ændring vil medføre en skærpelse af de gældende regler, som alene sikrer, at en virksomhed ikke har en mere betydelig økonomisk interesse i revisionsvirksomheden.

Fremskridtspartiet stillede det samme forslag i december 1992 som ændringsforslag til lovforslag nr. L 11 om et nyt disciplinærsystem for revisorer, og som bekendt forkastede et stort flertal dette ændringsforslag. Socialdemokratiet og Det Radikale Venstre gav dengang udtryk for principiel enighed i det uheldige i, at en virksomhed, som skal revideres, er ejer eller medejer af den virksomhed, som skal foretage revisionen, men vi fandt det endvidere rigtigt, at spørgsmålet blev analyseret af Revisorkommissionen, idet der kan foreligge nogle afgrænsningsproblemer.

Folketingets flertal har tidligere klart tilkendegivet, at man vil afvente det arbejde, Revisorkommissionen allerede er i gang med, og som også omfatter problemstillingen om revisorers uafhængighed. Denne vurdering deler regeringen fuldt ud, og vi kan derfor ikke anbefale det foreliggende forslag. Jeg forventer at kunne fremsætte lovforslag om modernisering af revisorlovene i næste folketingsår.

Ole Vagn Christensen (S):

Som det fremgik af ministerens tale, er det et overflødigt forslag, og det skal jeg komme ind på senere i min tale.

Men først vil jeg sige, at det danske revisionssystem er langt hen ad vejen et godt system, der sikrer mod regnskabsfusk hos virksomheder, selskaber og foreninger osv. Der er selvfølgelig eksempler på, at lovene alligevel bliver overtrådt, både på dette og mange andre områder.

[Ole Vagn Christensen]

Det forslag fra SF og Fremskridtspartiet, som vi behandler i dag, indebærer en skærpeelse af de krav, der stilles til revisorers uafhængighed af den virksomhed, hvis regnskaber skal revideres. Dette er helt i tråd med de mange beslutningsforslag, som Socialdemokratiet tidligere har fremsat, men vi kan ikke helt forstå, hvorfor forslaget bliver fremsat netop lige nu. For bare et halvt år siden forkastede et stort flertal her i Tinget et lignende forslag, bl.a. med den begrundelse, at spørgsmålet skulle undersøges af Revisorkommissionen. Os bekendt har denne kommission endnu ikke afsluttet sit arbejde, men det kan være, at forslagsstillerne, Fremskridtspartiet, besidder andre oplysninger.

Vi mener ikke, at Folketinget skal haste en lovændring igennem, når der nu er et grundigt udredningsarbejde på vej. Der er selvfølgelig ingen tvivl om, at vi principielt mener, at revisorer skal være uafhængige af virksomheden – det er jo hele ideen med revisorsystemet – men at fremkomme med et forslag til ændring af lovgivningen på et tidspunkt, hvor der er et udredningsarbejde på vej, må vi anse som useriøst og værende helt ude af proportion over for forståelsen for Folketingets arbejde, og vi mener derfor, at man gjorde klogt i allerede nu at trække forslaget tilbage. Vi har vurderet, at vi må afvente Revisorkommissionens arbejde og se på de ændringer, som fremkommer, og derefter gå virkelig grundigt til værks.

Vi vil således ikke støtte dette forslag, og jeg skal også sige, at det samme gælder for CD.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Jeg skal indledningsvis gøre opmærksom på, at det er såvel Fremskridtspartiets som SF's forslag, så vi skal ikke have hele æren for det.

Jeg vil sige til den socialdemokratiske ordfører, at jeg står lidt uforstående over for, at man ikke har forståelse for, at nok sidder der en kommission og arbejder, men udviklingen i samfundet går stærkere, end kommissionen kan følge med; og når vi her i Folketinget er blevet opmærksomme på nogle fejl, som vi nemt kan rette med en meget simpel lovændring, kan vi lige så godt gøre det, for så er kommissionen jo fri for at sidde og spekulere på den ting. Det er så simpelt et forslag, så vi

ikke behøver at vente på, at den fine kommission kommer med en betænkning.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Forslaget er gennemsyret af hovsapolitik, og det er ikke seriøst, hvis man ikke respekterer, at der er nedsat en revisorkommission til at kigge på tingene, og at et flertal i Folketinget mente, det er den rigtige måde at håndtere spørgsmålet på, da man for mindre end et halvt år siden havde det oppe til drøftelse.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Men vi tager da kommissionen meget seriøst, og vi glæder os da også til at se, hvad kommissionen kommer med. Men sagen er jo, at kommissionen ikke kun skal behandle denne lille flig af en problemstilling, som vi her anviser løsningen på, og jeg kan ikke se, hvad ondt det skulle gøre, at vi løser dette problem, inden kommissionen i øvrigt kommer med sin meget, meget store beretning om hele det område, den skal undersøge.

(Kort bemærkning).

Rahbæk Møller (SF):

Jeg skal blot gøre hr. Ole Vagn Christensen opmærksom på, at vi faktisk har lovgivet om revisorer, mens kommissionen har været nedsat. Vi har revideret det disciplinære system, fordi der helt oplagt skulle ske noget, og tilsvarende vil jeg sige, at uanset hvilket resultat kommissionen kommer frem til, tror jeg, at vi i dette Ting vil skønne, at selvfølgelig skal revisionsfirmaerne være økonomisk uafhængige. Og som hr. Tom Behnke også sagde, er det en meget enkel ting, som vi godt kan overskue; vi kan lige så godt gøre det nu, og så kan vi i øvrigt afvente kommissionens afgørelse og få et samlet billede.

(Kort bemærkning).

Ole Vagn Christensen (S):

Jeg lægger vægt på, at vi har denne Revisorkommission, men jeg lægger også vægt på, at for mindre end et halvt år siden sagde et flertal her i Folketinget, at dette her ikke var den rigtige måde at gribe sagen an på.

Grethe Fenger Møller (KF):

I den konservative folketingsgruppe er vi fuldstændig enige om, at det er et fornuftigt forslag, ud fra en vurdering af, at de eksempler, der beskrives i bemærkningerne til lovforslaget, efter vores opfattelse ikke er acceptable. Vi vil derfor gerne medvirke til, at dette lovforslag vedtages.

Erik Larsen (V):

Venstre har megen sympati for det foreliggende lovforslag.

Som det fremgår af bemærkningerne til forslaget, blev det oprindeligt stillet af Fremskridtspartiet som et ændringsforslag i forbindelse med behandlingen af lovforslag nr. L 11 i efteråret 1992, og i forbindelse hermed blev der stillet spørgsmål til den daværende industriminister. I svaret skrev ministeren, at forslaget bør indgå i Revisorkommissionens overvejelser i forbindelse med gennemgang af den øvrige revisionslovgivning.

Det er klart, at der er nogle afgrænsnings-spørgsmål, som må indgå i baggrunden for vores stillingtagen, ligesom vi også ønsker at få kendskab til Revisorkommissionens vurdering af det foreliggende forslag. Vi er dog af den opfattelse, at en sådan vurdering ikke nødvendigvis bør afvente en vurdering af hele området, men må kunne foretages selvstændigt.

Generelt ønsker Venstre at medvirke til at sikre, at en revisors uvildighed er til stede. Men der er som sagt en lang række spørgsmål, som vi ønsker at stille i forbindelse med udvalgsbehandlingen for netop at skabe klarhed over de afgrænsningsproblemer, der kan være i forbindelse med forslaget, og vurderingerne heraf vil være afgørende for Venstres endelige indstilling.

Men vi vil gerne medvirke til et positivt og konstruktivt udvalgsarbejde, og vi er i bund og grund enige i hensigten med lovforslaget.

Tom Behnke (FP):

Lovforslaget er et udtryk for, at den sidste lovændring, som blev foretaget i december 1992, var god, men ikke god nok. Ved den lejlighed blev der som nævnt stillet ændringsforslag, men de blev som bekendt ikke vedtaget.

Når vi skriver i bemærkningerne til forslaget her, at udviklingen siden da har vist, at det er nødvendigt med en skærpe af lovgivningen,

er det for ligesom at legitimere, at vi overhovedet tillader os at fremsætte det. Problemstillingen er jo netop, at det i dag er tilladt at revidere en virksomhed, selv om virksomheden har interesser i revisorfirmaet, når blot interesserne er ubetydelige, som det hedder. Hvad der er ubetydeligt, er jo så op til et konkret skøn i hvert enkelt tilfælde.

Men jeg synes nok, at tiden har vist, at det ikke er godt nok med en begrænsning for den enkelte virksomheds interesser i revisorfirmaet, idet loven kan omgås, hvis der blot er et tilstrækkelig stort antal forskellige virksomheder, der har interesser i revisorfirmaet, og det endda også, selv om de har en fælles interesse, måske endda den samme ejerkreds. Ejers et revisionsfirma således af mange virksomheder, bliver hver enkelt virksomheds interesse lille, men samlet set har de måske den samme interesse.

Således har vi f.eks. set, at Revisionsinstituttet af 1920 jo i meget høj grad har været nævnt i medierne her på det sidste – det har vi jo alle kunnet læse os til – og det er jo imponerende, at hver gang et medlem af den socialdemokratiske familie må give op, viser det sig, at Revisionsinstituttet af 1920 har været inde i billedet. Nu er forslaget jo ikke kun stillet på grund af Revisionsinstituttet af 1920, men Revisionsinstituttet af 1920 er et meget godt eksempel på den herskende problemstilling.

Lovforslaget er en lille, teknisk og juridisk meget simpel ændring af loven, men er alligevel af største betydning for tiltroen til en reel revision af virksomhederne. Forslaget er rimeligt, forslaget er fornuftigt, og jeg kan ikke se noget sagligt argument mod denne stramning, som kun kan være til fordel for alle. Hvis der er nogen saglige argumenter, synes jeg, vi skal høre dem heroppefra og ikke bare nøjes med en henvisning til, at et flertal i Folketinget tidligere har gjort sådan og sådan. For det er vel ikke sådan, at man stemmer imod forslaget udelukkende for at holde hånden over Revisionsinstituttet af 1920?

Ebbe Lundgaard (RV):

Fremskridtspartiet stillede det samme forslag i december 1992 som ændringsforslag til lovforslag nr. L 11 om et nyt disciplinærsystem for revisorer, og som bekendt forkastede et stort flertal dette ændringsforslag. Men som

[Ebbe Lundgaard]

industriministeren har sagt, gav Det Radikale Venstre og Socialdemokratiet dengang udtryk for principiel enighed i det uheldige i, at en virksomhed, som skal revideres, er ejer eller medejer af den virksomhed, der skal foretage revisionen. Vi fandt det endvidere rigtigt, at Revisorkommissionen så på det, idet der kunne foreligge afgrænsningsproblemer.

Vi fastholder altså, at vi må afvente Revisorkommissionens arbejde, inden der skal foretages ny lovgivning på området, og med disse ord skal jeg afvise forslaget.

Merethe Due Jensen (KRF):

Jeg skal bare sige ganske kort, at hvis man skal have tillid til revisorerne, må de ikke have sammenfaldende interesser med klienterne; deri er jeg enig. Men jeg er også enig i, at vi bør afvente det arbejde, som pågår i Revisorkommissionen, og se, hvilke resultater den kommer til, før vi påbegynder en ændring af lovgivningen på området.

Vi kan derfor ikke på nuværende tidspunkt støtte lovforslaget.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Nu har det været nævnt indtil flere gange, at vi er nødt til at afvente kommissionens arbejde. Jeg vil godt spørge de ordførere, som specielt har henvist til dette ene argument – som jo i virkeligheden ikke er noget sagligt, politisk eller reelt argument: Har de ordførere den holdning, at uanset hvad der sker ude i virkeligheden på den anden side af disse mure, skal vi afvente et svar fra den kommission, som det høje Folketing har nedsat, også selv om det viser sig, at virkeligheden har ændret sig, så der er brug for en minimal ændring, der er teknisk nem og ikke har den store indflydelse på de resultater, kommissionen i øvrigt når frem til? Er man rystende ligeglad med virkeligheden uden for Christiansborgs mure?

Rahbæk Møller (SF):

Indledningsvis skal jeg konstatere, at det store flertal, som flere ordførere omtalte, der var imod at ændre loven før jul, er jo altså blevet markant mindre. Der er faktisk noget, der tyder på, at det kun omfatter ét mandat, og jeg går ud fra, at vi får lejlighed til at kontrollere

dette, for det er faktisk forslagsstillernes mening, at lovforslaget skal til tredje behandling.

Jeg har selvfølgelig noteret mig, at hr. Erik Larsen gjorde Venstres tilslutning betinget af, at vi fik en grundig undersøgelse i udvalget, og vi kan kun være fuldkommen enige i, at selvfølgelig skal vi vide, hvad vi lovgiver om. Det forekommer os at være et forholdsvis enkelt og klart forslag, men der kan være afgrænsningsproblemer; det får vi belyst, og jeg går ud fra, at vi får en tilfredsstillende besvarelse, så et meget stort mindretal – bliver det jo desværre nok – kan bringe dette forslag frem til afstemning her i salen.

Sagen er jo nemlig, at der ikke er nogen, der direkte afviser forslaget. Der er faktisk ikke én eneste ordfører, der har gjort sig til talsmand for, at det skal være tilladt for en virksomhed at blive revideret af et revisionsfirma, som man selv har økonomiske interesser i, og det forstår jeg godt at man vil afvise. Det er jo egentlig ejendommeligt, at retstilsanden er sådan, at det kan lade sig gøre; vi har faktisk set kedelige eksempler på en sådan sammenblanding, som giver anledning til bekymring, og det er selvfølgelig årsagen til, at vi har fremsat dette forslag.

Og så synes jeg, det er tyndt, at det eneste alibi for at afvise forslaget er at sige, at man afventer en udtalelse fra Revisorkommissionen. Som jeg tidligere har sagt i dag, har der været lovgivet om revisorer, mens den kommission har været nedsat. Der er intet galt i, at Folketinget handler på konkrete områder, som man kan overskue, før kommissionen på et senere tidspunkt kommer med det samlede billede, der måske kan give os anledning til mere komplicerede lovændringer. Men en så enkel lovændring som at sige, at revisorvirksomhed ikke må være inhabil, at de, der reviderer, skal være uafhængige af dem, der bliver revideret, burde Folketinget kunne vedtage ganske uden problemer. Og som sagt, Folketinget får også lejlighed til ved en afstemning at tage stilling til, om det trods alt ikke ønsker at handle nu.

Industriministeren (Trøjborg):

Jeg vil gerne sige til hr. Tom Behnke, at sådan som jeg forstod hr. Tom Behnkes bemærkninger, kan jeg drage den konklusion, at hr. Tom Behnke og Fremskridtspartiet må have særdeles gode grunde til at afvente Revisor-

[Industriministeren]

kommissionens arbejde. De ting, hr. Tom Behnke antydede om Revisionsinstituttet af 1920, og den debat, der har været om dette revisionsinstitut, viser jo netop, at de tilfælde, som hr. Tom Behnke har interesseret sig meget for her i Folketinget, ikke vil være omfattet af den lovændring, som foreslås fra Fremskridtspartiets side.

Så vil jeg sige til ordførerne fra Venstre og De Konservative, at det er da interessant, at de nu er hoppet på den drillevojn, som hr. Rahbæk Møller har stillet op, så de kunne få en køretur. I forhold til den seriøse diskussion, der foregik i Folketingets Erhvervsudvalg, inden udvalget afgav betænkning så sent som i december 1992, er det jo en ganske markant kovending. På det tidspunkt var man indstillet på, at man seriøst skulle afvente det samlede arbejde, og at regeringen skulle have mulighed for at fremsætte et samlet forslag, der afdækkede mulighederne for en effektiv forbedring af revisorlovgivningen i Danmark. Det er jo ikke alene spørgsmål om ejerskab og bestyrelsesposter, der har været inddraget i debatten, men også spørgsmålet om, hvilke netværk revisorvirksomhederne indgår i.

Jeg har stor respekt for politisk drilleri, som hr. Rahbæk Møller jo også har ganske store evner for, og jeg har også stor forståelse for, at der både kan være behov for det og for at sætte forskellige ting til afstemning i Folketinget; men jeg tror ikke, at man på nogen måde kan begrunde det i passivitet fra regeringens side. Hvis man har fulgt med i de udtalelser, som industriministeren er kommet med i den senere tid, vil man helt klart se, at industriministeren – bl.a. på baggrund af den analyse, som er sat i gang i Erhvervs- og Selskabsstyrelsen – har sagt, at der er behov for klare retningslinier, og at regeringen vil fremsætte forslag i næste folketingsår. Der skal skabes klare retningslinier om afhængighed af ejerskab; der skal skabes klare retningslinier om afhængighed af enkelte kunder, og der skal skabes klare retningslinier for revisionens pligter i forholdet til bestyrelsen og offentligheden og med hensyn til, hvad skal der stå i årsregnskaberne.

Hele dette problemkompleks kommer der et lovforslag om, og dette lovforslag vil omhandle det hele, give en helhedsvurdering af, hvad der skal til, for at vi får en bedre revision her i landet. Og det synes jeg i seriositetens interesse at man skulle anerkende.

(Kort bemærkning).

Tom Behnke (FP):

Den skal også blive kort, fordi jeg tror, vi alle sammen er klar over, hvad det er, vi taler om.

Men jeg kan ikke undlade at stille ministeren det meget simple spørgsmål, om ministeren er i stand til her fra talerstolen at nævne bare nogle få virksomheder, der bliver revideret af Revisionsinstituttet af 1920, og som ikke ejes af enten Kooperationen, fagbevægelsen, de almennyttige boligselskaber eller andre i den socialdemokratiske familie.

(Kort bemærkning).

Erik Larsen (V):

Jeg vil gerne sige til industriministeren, at jeg selvfølgelig er skuffet over udtalelsen om, at det skulle være politisk drilleri. Jeg nævnte i min ordførertale netop det hændelsesforløb, der gik forud for vedtagelsen af lovforslag nr. L 11 i sin tid, og i den forbindelse understregede jeg også, at de svar, som jeg forhåbentlig får på de spørgsmål, jeg nu vil stille om afgrænsningsproblemerne, kan bevirke, at vi kan gå ind for at vedtage dette lovforslag selvstændigt. Men det afhænger selvfølgelig af, hvordan afgrænsningsproblemerne bliver klarlagt i det videre udvalgsarbejde.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

*Meddelelser fra formanden:***Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

[Tredje næstformand]

Medlem af Folketinget *Birthe Hansen* (SF) har meddelt mig, at hun med virkning fra den 29. april 1993 ønsker at udtræde som stedfortræder for medlem af den danske delegation til Europarådets rådgivende forsamling, hr. *Henning Gjellerod*.

Til ny stedfortræder har vedkommende gruppe udpeget medlem af Folketinget *Jens Thoft*.

Den pågældende er herefter valgt.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Arbejdsmarkedsudvalget (29/4 93):

Udtræder: Aage Frandsen (SF)
Nyt medl.: Rahbæk Møller (SF)

Trafikudvalget (29/4 93):

Udtræder: Aage Frandsen (SF)
Ny stedf.: Riishøj (SF)

Skatteudvalget (29/4 93):

Udtræder: Rahbæk Møller (SF)
Nyt medl.: Jens Thoft (SF)

Forsvarsudvalget (29/4 93):

Udtræder: Hanne Thanning Jacobsen (SF)
Nyt medl.: Jens Thoft (SF)
Udtræder: Ebba Strange (SF)
Ny stedf.: Hanne Thanning Jacobsen (SF)

Landbrugs- og Fiskeriudvalget (29/4 93):

Udtræder: Aage Frandsen (SF)
Nyt medl.: Jens Thoft (SF)
Udtræder: Peter Christensen (S)
Ny stedf.: Pernille Forchhammer (S)

Udvalget vedr. en Bæredygtig Landbrugsudvikling (29/4 93):

Udtræder: Peter Christensen (S)
Nyt medl.: Pernille Forchhammer (S)

Miljø- og Planlægningsudvalget (29/4 93):

Udtræder: Rosing (S)
Nyt medl.: Martin Glerup (S)
Udtræder: Peter Christensen (S)
Ny stedf.: Pernille Forchhammer (S)

Udenrigsudvalget (29/4 93):

Udtræder: Peter Christensen (S)
Nyt medl.: Dorte Bennedsen (S)

Folketingets næste møde afholdes onsdag den 19. maj 1993 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den dagsorden, der er oplået i salen.

Der er ikke andre møder i Folketinget den pågældende uge.

Mødet hævet kl. 15.28
